

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

SPECIAL REPORT

**Οι θέσεις των κορυφαίων
ευρωπαϊκών κομμάτων για
τις περιφέρειες και την
περιφερειακή ανάπτυξη**

Απρίλιος 2024

Συγγραφική ομάδα:

- Βασίλης Κασιώλας, Ερευνητής – Αναλυτής ΠΠΠ
- Θεοδώρα Κανελλακοπούλου, Ερευνήτρια ΠΠΠ

Ευχαριστίες:

Το ΠΠΠ ευχαριστεί θερμά τον κ. Πάνο Καρβούνη, μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής, για τις χρήσιμες παρατηρήσεις και προτάσεις του.

2024 © Παρατηρητήριο Περιφερειακών Πολιτικών. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Περιεχόμενα

Αντί προλόγου	4
Πώς σχετίζονται οι περιφέρειες με τις ευρωεκλογές;	5
Οι βασικότεροι ευρωπαϊκοί πολιτικοί σχηματισμοί.....	6
Αποτέλεσμα εκλογών 2019.....	9
Οι θέσεις των κορυφαίων ευρωπαϊκών κομμάτων για τις περιφέρειες και την περιφερειακή ανάπτυξη.....	12
Βιβλιογραφία	14

Αντί προλόγου

Κάθε πέντε χρόνια, οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καλούνται να εκλέξουν τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι η μόνη απευθείας εκλεγμένη διακρατική συνέλευση στον κόσμο. Τα μέλη του εκπροσωπούν τα συμφέροντα περισσότερων από 450 εκατομμυρίων πολιτών της ΕΕ.

Μαζί με εκπροσώπους των κυβερνήσεων των χωρών της ΕΕ, οι ευρωβουλευτές διαμορφώνουν και αποφασίζουν για νέους νόμους που επηρεάζουν όλες τις πτυχές της ζωής σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, από τη στήριξη της οικονομίας και την καταπολέμηση της φτώχειας έως την κλιματική αλλαγή και την ασφάλεια. Το Κοινοβούλιο εγκρίνει επίσης τον προϋπολογισμό της ΕΕ και ελέγχει τον τρόπο με τον οποίο δαπανώνται τα χρήματα. Εκλέγει ακόμη τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διορίζει τους Επιτρόπους της και τους κρατά υπόλογους. Συνολικά 720 ευρωβουλευτές θα εκλεγούν τον Ιούνιο του 2024.

Οι εκλογές θα διεξαχθούν στην Ελλάδα στις 9 Ιουνίου 2024. Δικαίωμα ψήφου έχουν όσοι συμπληρώνουν το 17ο έτος της ηλικίας τους. Για πρώτη φορά είναι δυνατή η συμμετοχή στις εκλογές με χρήση επιστολικής ψήφου. Η ψήφος είναι φυσικά υποχρεωτική, πλην των γνωστών εξαιρέσεων.

Πώς σχετίζονται οι περιφέρειες με τις ευρωεκλογές;

Οι περιφέρειες είναι σημαντικοί παράγοντες για την επιτυχία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αποτελούν, μαζί με τους Δήμους στην περίπτωση της χώρας μας, το βασικό μέσο επικοινωνίας και συναλλαγών των πολιτών και των επιχειρήσεων με το κράτος. Συμβάλλουν στην υλοποίηση των πολιτικών της ΕΕ, στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην προώθηση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας.

Η περιφερειακή ανάπτυξη αποτελεί θεμελιώδη άξονα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων, η ενίσχυση της οικονομικής συνοχής, η δημιουργία θέσεων εργασίας, η βελτίωση της ποιότητας ζωής και η υιοθέτηση βιώσιμων πολιτικών συνθέτουν τους βασικούς στόχους της περιφερειακής ανάπτυξης, συμβάλλοντας στην ευημερία και την πρόοδο των πολιτών της ΕΕ. Δεν είναι τυχαίο πως οι ευρωπαϊκές περιφέρειες αναγνωρίζονται από το σύνολο σχεδόν των ευρωπαϊκών πολιτικών και κανονισμών ως βασικά μέσα για την εφαρμογή κι επιτυχίας τους.

Ποιες είναι όμως οι θέσεις των σημαντικότερων ευρωπαϊκών πολιτικών σχηματισμών σε σχέση με τις περιφέρειες και την περιφερειακή ανάπτυξη; Διαβάσαμε τις προγραμματικές θέσεις των κορυφαίων κομμάτων και επισημαίνουμε τα σημεία που σχετίζονται με τις περιφέρειες και το ρόλο τους στη λειτουργία και ανάπτυξη της Ένωσης.

Οι βασικότεροι ευρωπαϊκοί πολιτικοί σχηματισμοί

Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα
European People's Party - EPP

Το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα (Ε.Λ.Κ.) ιδρύθηκε το 1976 και αποτελείται από 176 ευρωβουλευτές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθιστώντας το την μεγαλύτερη πολιτική ομάδα.

Το Ε.Λ.Κ. στηρίζεται στις αρχές της χριστιανοδημοκρατίας και υιοθετεί ιδεολογικά στοιχεία του φιλελεύθερου συντηρητισμού, όπως η ελεύθερη αγορά, η ατομική ευθύνη και η περιορισμένη κρατική παρέμβαση. Τάσσεται υπέρ της εμβάθυνσης της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, με σεβασμό στις εθνικές ιδιαιτερότητες. Υποστηρίζει την οικονομική ανάπτυξη, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή.

Το Ε.Λ.Κ. έχει ασκήσει σημαντική επιρροή στην ευρωπαϊκή πολιτική, έχοντας ηγηθεί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για 15 χρόνια από το 1995 έως το 2009 και από το 2014 έως το 2019. Από την Ελλάδα συμμετέχει το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας.

Προοδευτική Συμμαχία Σοσιαλιστών και Δημοκρατών
Party of European Socialists - S&D

Η Προοδευτική Συμμαχία Σοσιαλιστών και Δημοκρατών (S&D) είναι μια πολιτική ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που εκπροσωπεί το Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα και άλλα σοσιαλδημοκρατικά κόμματα. Αποτελείται από 139 ευρωβουλευτές από 26 κράτη μέλη, καθιστώντας τη δεύτερη μεγαλύτερη πολιτική ομάδα.

Το S&D βασίζεται στις αρχές της σοσιαλδημοκρατίας, όπως η κοινωνική δικαιοσύνη, η ισότητα, η αλληλεγγύη και η δημοκρατία. Υιοθετεί επίσης ιδεολογικά στοιχεία του προοδευτισμού, όπως η προστασία του περιβάλλοντος, η υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η προώθηση της πολυπολιτισμικότητας. Στο S&D από την Ελλάδα συμμετέχει το ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ.

Ανανεώστε την Ευρώπη
Renew Europe

Το Ανανεώστε την Ευρώπη (RE) είναι μια πολιτική ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που ιδρύθηκε το 2019. Αποτελείται από 102 ευρωβουλευτές από 24 κράτη μέλη, καθιστώντας την τρίτη μεγαλύτερη πολιτική ομάδα.

Το RE στηρίζεται στις αρχές του φιλελευθερισμού, όπως η ελευθερία, η δημοκρατία, η ατομική ευθύνη και η κοινωνική δικαιοσύνη. Ταυτόχρονα,

υιοθετεί ιδεολογικά στοιχεία του προοδευτισμού, όπως η υιοθέτηση νέων ιδεών, η κοινωνική και περιβαλλοντική αλλαγή, και η διεθνής συνεργασία.

Το RE έχει ασκήσει σημαντική επιρροή στην ευρωπαϊκή πολιτική, όντας μέρος της λεγόμενης «πλειοψηφίας του Προέδρου» στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Δεν υπάρχει κάποιο ελληνικό κόμμα που να συνδέεται με το Ανανεώστε την Ευρώπη (RE).

Πράσινοι - Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία **European Green Party & European Free Alliance**

Οι Πράσινοι/Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία (Πράσινοι/EFA) είναι μια πολιτική ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που αποτελείται από κόμματα με περιβαλλοντικό, κοινωνικό και φιλελεύθερο προσανατολισμό. Αποτελείται από 72 ευρωβουλευτές από 18 κράτη μέλη, καθιστώντας τη τέταρτη μεγαλύτερη πολιτική ομάδα.

Η προστασία του περιβάλλοντος και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής αποτελούν καίριες προτεραιότητες για τους Πράσινους/EFA. Υποστηρίζουν την κοινωνική ισότητα, την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πρεσβεύουν την ειρήνη, τη δημοκρατία, την αλληλεγγύη και τον σεβασμό της διαφορετικότητας. Στους Πράσινοι/EFA από την Ελλάδα συμμετέχει ο «Κόσμος», το «πράσινο ινστιτούτο», κοκ.

Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές **European Conservatives and Reformists Party**

Οι «Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές» (ECR) είναι μια πολιτική ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που ιδρύθηκε το 2009. Αποτελείται από 68 ευρωβουλευτές από 17 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελεί την πέμπτη πολιτική ομάδα.

Το ECR στηρίζεται στην προάσπιση των εθνικών κυριαρχιών και των παραδοσιακών αξιών, ενώ πρεσβεύει τον περιορισμό της εξουσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ECR υιοθετεί επίσης τις αρχές της ελεύθερης αγοράς και της περιορισμένης κρατικής παρέμβασης, ενώ τάσσεται υπέρ του αυστηρού ελέγχου της μετανάστευσης. Από την Ελλάδα συμμετέχει το κόμμα της Ελληνικής Λύσης.

Ταυτότητα και Δημοκρατία **Identity and Democracy Party**

Η «Ταυτότητα και Δημοκρατία» (ID) είναι μια πολιτική ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο που ιδρύθηκε το 2019. Αποτελείται από 59 ευρωβουλευτές από 8 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελεί την έκτη πολιτική ομάδα.

Το ID στηρίζεται στις αρχές του εθνικισμού, προτάσσοντας την υπεράσπιση των εθνικών συμφερόντων και των εθνικών ταυτοτήτων. Ασκή κριτική στη λεγόμενη «ελίτ» της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προτάσσει τη λαϊκή βούληση. Έχει σκεπτικιστική στάση απέναντι στην Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, τάσσεται υπέρ

της μείωσης των αρμοδιοτήτων της ΕΕ και της ενίσχυσης των εθνικών κυβερνήσεων.

Το ID αποτελεί την πέμπτη μεγαλύτερη πολιτική ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Έχει ασκήσει επιρροή σε θέματα όπως η μετανάστευση, η ασφάλεια και η κοινωνική πολιτική.

 EuropeanLEFT **Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς**
Party of the European Left

Το «Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς» (Κ.Ε.Α.) είναι ένα πολιτικό κόμμα σε ευρωπαϊκό επίπεδο που ιδρύθηκε το 2004. Αποτελείται από σοσιαλιστικά, κομμουνιστικά και οικοσοσιαλιστικά κόμματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Αποτελείται από 37 ευρωβουλευτές από 13 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι η έβδομη πολιτική ομάδα.

Το Κ.Ε.Α. τάχθηκε κατά του καπιταλισμού και υιοθετεί εναλλακτικές μορφές οικονομικής οργάνωσης, όπως ο σοσιαλισμός και ο κομμουνισμός. Προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη, την ισότητα και την αλληλεγγύη.

Το Κ.Ε.Α. υποστηρίζει την ειρήνη, τον αφοπλισμό και την αντιιμπεριαλιστική πολιτική, ενώ αγωνίζεται για την προστασία του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Από την Ελλάδα συμμετέχουν τα κόμματα ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ και Νέα Αριστερά.

Αποτέλεσμα εκλογών 2019

Το κοινοβούλιο αμέσως μετά τις εκλογές

Οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έφεραν το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα στην πρώτη θέση με 20,80%, το οποίο «κέρδισε» 182 από τις 751 έδρες συνολικά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Θέση	Ευρωπαϊκό Κόμμα	Ψήφοι	Ποσοστό	Έδρες
1	EPP	41.211.023	20,80%	182
2	S&D	35.421.084	17,88%	154
3	Renew	23.788.652	12,01%	108
4	Greens/EFA	19.886.513	10,04%	74
5	ID	20.980.853	10,59%	73
6	ECR	14.207.477	7,17%	62
7	The Left	10.219.537	5,16%	41
8	Μη εγγεγραμμένοι	12.923.417	6,52%	57
9	Άλλο κόμμα	19.453.922	9,82%	-

Σημαντικά ποσοστά κατέγραψαν επίσης η «Προοδευτική Συμμαχία Σοσιαλιστών και Δημοκρατών» (17,88%) και το «Ανανεώστε την Ευρώπη» (12,01%).

Σημειώνεται επίσης πως εκλέχτηκαν 57 ευρωβουλευτές που δεν εντάχθηκαν σε κάποια από τις πολιτικές ομάδες του Κοινοβουλίου.

Σε εθνικό επίπεδο, το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών 2019 ανέδειξε ως πρώτη δύναμη το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας (33,12%), το οποίο συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα. Η Νέα Δημοκρατία «κέρδισε» 8 από τις 21 συνολικά έδρες της χώρας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Ευρωπαϊκό κόμμα	Εθνικό κόμμα	Ψήφοι	Ποσοστό	Έδρες
EPP	Νέα Δημοκρατία	1.873.137	33,12%	8
The Left	ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ	1.343.595	23,75%	6
S&D	Κίνημα Αλλαγής	436.726	7,72%	2
	ΚΚΕ	302.603	5,35%	2
Μη εγγεγραμμένοι	Λαϊκός Σύνδεσμος – Χρυσή Αυγή	275.734	4,87%	2
ECR	Ελληνική Λύση	236.347	4,18%	1

Σημαντικά ποσοστά κατέγραψαν επίσης ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ (23,75%) και το ΚΙΝΑΛ (7,72%). Σημειώνεται επίσης πως εκλέχτηκαν 4 ευρωβουλευτές που δεν εντάχθηκαν σε κάποια από τις πολιτικές ομάδες του Κοινοβουλίου, 2 προερχόμενοι από το ΚΚΕ και 2 προερχόμενοι από τον «Λαϊκό Σύνδεσμο – Χρυσή Αυγή».

Το απερχόμενο κοινοβούλιο (Απρίλιος 2024)

Σε κάθε κοινοβουλευτική θητεία λαμβάνουν χώρα πολιτικές ζυμώσεις και αλλαγές, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν τον αριθμό των εδρών που κατέχει κάθε πολιτική ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η τρέχουσα θητεία χαρακτηρίστηκε από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (γνωστή και ως «brexit»), η οποία είχε σαν σημαντικότερο αποτέλεσμα τη μείωση του αριθμού των ευρωβουλευτών από 751 σε 705.

Η εκπροσώπηση των πολιτικών ομάδων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά τον Απρίλιο 2024 έχουν διαμορφωθεί ακολούθως:

Θέση	Ευρωπαϊκό Κόμμα	Έδρες	Μεταβολή
1	EPP	177	-5
2	S&D	139	-15
3	Renew	102	-6
4	Greens/EFA	72	-2
5	ECR	68	+6
6	ID	59	-14
7	The Left	37	-4
-	Μη εγγεγραμμένοι	51	-6

Ταυτόχρονα, υπήρξαν πολιτικές εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο, όπως η ποινική δίωξη και καταδίκη στελεχών και της ηγεσίας του «Λαϊκού Συνδέσμου – Χρυσής Αυγής» και η εσωστρέφεια που αντιμετώπισε ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ κατά τις εσωκομματικές εκλογές του 2023, η οποία είχε σαν αποτέλεσμα τη μεταβολή του αριθμού των Ελλήνων ευρωβουλευτών ανά πολιτική ομάδα και την ένταξή τους στους ανεξάρτητους ευρωβουλευτές (Μη εγγεγραμμένοι).

Η εκπροσώπηση των ελληνικών κομμάτων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά τον Απρίλιο 2024 έχουν διαμορφωθεί ακολούθως:

Ευρωπαϊκό κόμμα	Εθνικό κόμμα	Έδρες	Μεταβολή
EPP	Νέα Δημοκρατία	6	-2
The Left	ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ	2	-4
	Νέα Αριστερά	2	+2
S&D	ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής	1	-1
ECR	Ελληνική Λύση	1	-
Renew	Λοιποί	1	+1
Greens/EFA	Κόσμος	1	+1
Μη εγγεγραμμένοι	ΚΚΕ	2	-
	Λοιποί	5	+5

Οι θέσεις των κορυφαίων ευρωπαϊκών κομμάτων για τις περιφέρειες και την περιφερειακή ανάπτυξη

Το Παρατηρητήριο Περιφερειακών Πολιτικών διέτρεξε τις θέσεις των κυριότερων ευρωπαϊκών πολιτικών σχηματισμών με σκοπό να καταγράψει τις απόψεις κι επιδιώξεις τους σε σχέση με τη λειτουργία και το ρόλο των περιφερειών στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα.

Πηγή της αναζήτησης αυτής ήταν οι ιστοσελίδες και προγραμματικά κείμενα των εν λόγω πολιτικών σχηματισμών εν όψει των ευρωπαϊκών εκλογών 2024. Οι συγγραφείς του παρόντος αναγνωρίζουν πως οι θέσεις και απόψεις μπορεί να μεταβληθούν από τη δημοσίευση του παρόντος κι έπειτα (Απρίλιος 2024).

Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα (European People's Party - EPP):

- Υποστηρίζει την ενίσχυση της περιφερειακής συνοχής μέσω της επένδυσης σε υποδομές, εκπαίδευση και έρευνα.
- Πιστεύει στην αξιοποίηση των περιφερειακών πόρων και δυνατοτήτων για την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης.
- Προωθεί την ψηφιακή ατζέντα και την πράσινη μετάβαση στις περιφέρειες.

Προοδευτική Συμμαχία Σοσιαλιστών και Δημοκρατών (Party of European Socialists - S&D):

- Υπερασπίζεται την κοινωνική συνοχή και την ισότητα ευκαιριών στις περιφέρειες.
- Δίνει έμφαση στην καταπολέμηση της ανεργίας και της φτώχειας στις περιφερειακές περιοχές.
- Προωθεί την ανάπτυξη βιώσιμων και περιβαλλοντικά φιλικών περιφερειακών οικονομιών.

Ανανεώστε την Ευρώπη (Alliance of Liberals and Democrats for Europe Party & European Democratic Party - RE):

- Πρεσβεύει την ενίσχυση της περιφερειακής αυτονομίας και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.
- Υποστηρίζει την ανάπτυξη καινοτόμων και ανταγωνιστικών περιφερειακών οικονομιών.
- Προωθεί την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και την περιφερειακή συνεργασία.

Πράσινοι - Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία (European Green Party & European Free Alliance - Greens/EFA):

- Υπερασπίζεται την περιβαλλοντική προστασία και τη βιώσιμη ανάπτυξη στις περιφέρειες.
- Προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη και την ισότητα ευκαιριών στις περιφερειακές περιοχές.
- Δίνει έμφαση στην ανάπτυξη της πράσινης οικονομίας και της κυκλικής οικονομίας στις περιφέρειες.

Ταυτότητα και Δημοκρατία (Identity and Democracy Party - ID):

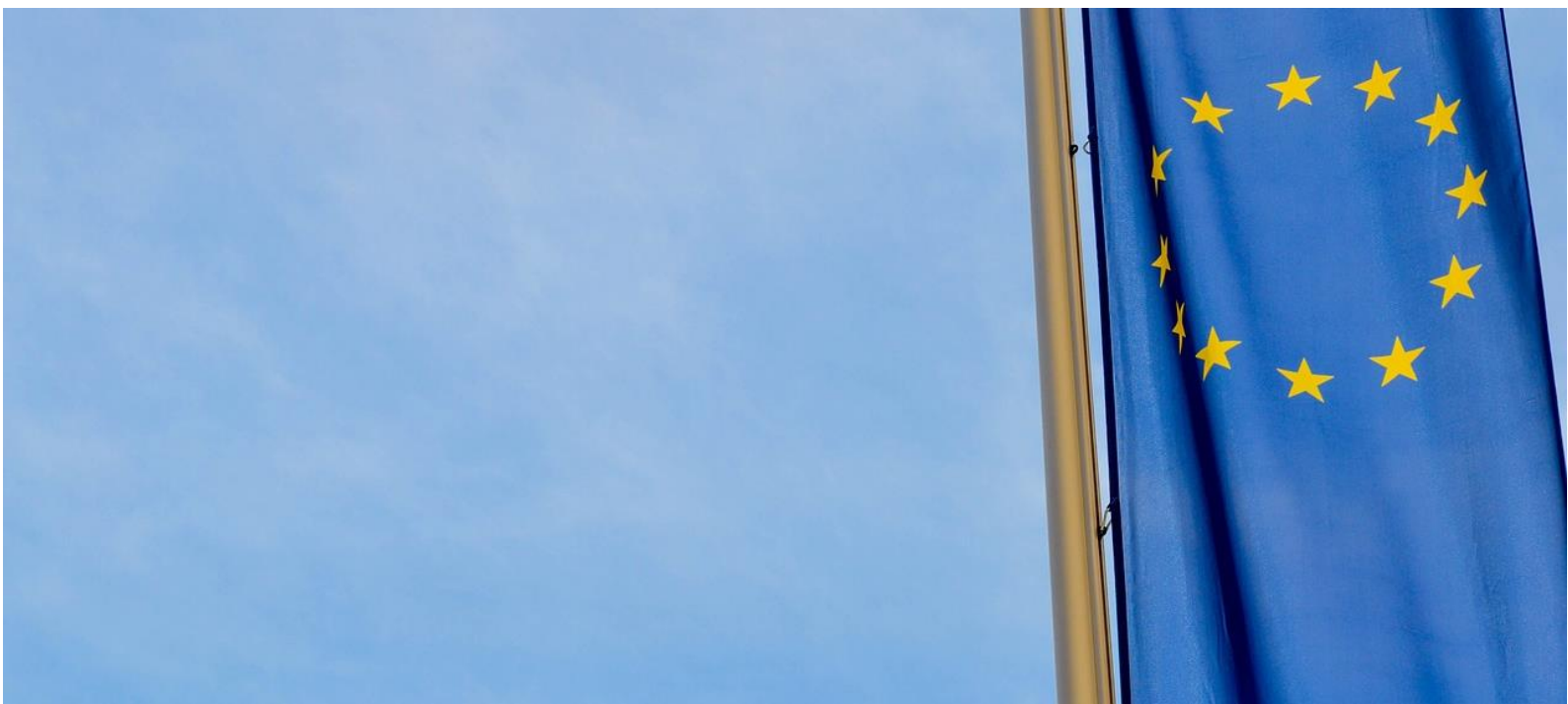
- Υποστηρίζει την εθνική κυριαρχία και τον περιορισμό της ευρωπαϊκής επιρροής στην περιφερειακή ανάπτυξη.
- Πιστεύει στην αξιοποίηση των εθνικών πόρων και δυνατοτήτων για την τόνωση της περιφερειακής ανάπτυξης.
- Προωθεί την ανάπτυξη των υποδομών και την ψηφιακή ατζέντα στις περιφέρειες.

Ευρωπαίοι Συντηρητικοί και Μεταρρυθμιστές (European Conservatives and Reformists Party - ECR):

- Υποστηρίζει την ελεύθερη αγορά και τον περιορισμό της κρατικής παρέμβασης στην περιφερειακή ανάπτυξη.
- Πιστεύει στην αξιοποίηση των περιφερειακών πόρων και δυνατοτήτων για την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης.
- Προωθεί την ανάπτυξη των υποδομών και την ψηφιακή ατζέντα στις περιφέρειες.

Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς (Party of the European Left - PEL):

- Υπερασπίζεται την κοινωνική δικαιοσύνη και την ισότητα ευκαιριών στις περιφέρειες.
- Δίνει έμφαση στην καταπολέμηση της ανεργίας και της φτώχειας στις περιφέρειες της ΕΕ.
- Προωθεί την ανάπτυξη βιώσιμων και περιβαλλοντικά φιλικών περιφερειακών οικονομιών.

Βιβλιογραφία

1. Αποτελέσματα Ευρωπαϊκών Εκλογών 2019: <https://results.elections.europa.eu/el/>
2. Αποτελέσματα Ευρωεκλογών 2019: <https://ekloges.ypes.gr/current/e/home/>
3. Ευρωπαϊκές εκλογές 2024: <https://elections.europa.eu/el/>
4. ΕΛΚ: <https://www.epp.eu/>
5. S&D: <https://www.socialistsanddemocrats.eu/>
6. Renew: <https://www.reneweuropegroup.eu/>
7. Greens/EFA: <https://www.greens-efa.eu/en/>
8. ID: <https://www.idgroup.eu/>
9. ECR: <https://ecrparty.eu/>
10. PEL: <https://www.european-left.org/>

Φωτογραφίες: <https://pixabay.com/el/>

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

regionalpolicymonitor.org